

ZBOROVANJA**Mednarodna konferenca Regional Studies Association »Regions in Focus?«**

Lizbona, Portugalska, 2.–5. 4. 2007

The *Regional Studies Association* povezuje širok krog ljudi, ki se ukvarjajo z regionalnimi analizami in problemi. Hkrati skrbi za njihovo strokovno izpopolnjevanje, saj redno izdaja znanstveni reviji *Regional Studies in Spatial Economic Analysis*, štirikrat letno pa tudi informacijski bilten *Regions*. Med pomembnejšimi dejavnostmi združenja je organizacija letnih konferenc, ki so v svetovnem merilu ena pomembnejših prireditvev na področju regionalnih študij. Letošnja je potekala v Lizboni in je bila namenjena soočenju različnih znanstvenih pogledov na ključna vprašanja, ki jih sodoben razvoj prinaša regijam. Udeleženci so predstavili 280 prispevkov s področja regionalnega in gospodarskega razvoja, turizma in trajnosti, regionalnega upravljanja, inovacij ter kulturne ekonomije. Ker zaradi obsežnosti konferen-ce, ki poteka v več vzporednih sekcijah, ni mogoče dobiti celovitega vpogleda v vse obravnavane vsebine, je dobrodošla objava referatov na spletni strani združenja: <http://www.regional-studies-assoc.ac.uk/events/020407papers.asp>.

Na omenjeni spletni strani si je mogoče ogledati različne dejavnosti združenja in spremljati novice o prihodnjih aktivnostih. Prepričani smo, da bo katera od načrtovanih aktivnosti zanimiva tudi za vas, zato vas prisrčno vabimo k udeležbi.

Janez Nared

Letno srečanje Zveze ameriških geografov

San Francisco, ZDA, 17.–21. 4. 2007

Aprila je v San Franciscu potekalo letno srečanje Zveze ameriških geografov (*The Association of American Geographers – AAG*), ki se ga je udeležilo tudi šest slovenskih geografov. Zveza ameriških geografov deluje že od leta 1904 z namenom širiti in izmenjavati znanje o teoriji, metodah, uporabi in učenju geografije v Združenih državah Amerike. Vsako leto organizira letno srečanje (*The Annual Meeting*), ki je njen največji dogodek, poleg tega pa še regionalna srečanja v različnih delih ZDA in Amerike. Izdaja tudi mesečni časopis organizacije, revije (na primer *The Professional Geographer*) in knjige, delo članov pa podpira s štipendijami in nagradami. Znotraj AAG delujejo interesne skupine in regionalni odseki.

Srečanja, ki je potekalo v hotelu Hilton San Francisco, se je udeležilo okrog 6700 udeležencev iz 58 držav z najštevilčnejšo udeležbo tujcev doslej. Udeležencem je bilo v petih dneh na voljo kar 4700 dvajsetminutnih predavanj, ki so bila organizirana v tematske sekcije. Poleg predavanj so vzporedno potekale tudi predstavitve plakatov, organiziranih je bilo 27 strokovnih ekskurzij in 18 delavnic, na tridnevnem sejmu geografske literature je sodelovalo 90 založb, organizirani pa so bili tudi številni sestanki interesnih skupin in družabni dogodki. Srečanje v vsej svoji razsežnosti spominja na velikanski geografski bazar, saj je sočasno poskrbljeno tudi za svetovanje študentom, ki iščejo možnosti zaposlitve v geografiji, medtem ko se nekateri že uveljavljeni profesorji in raziskovalci tu pojavijo predvsem kot ogledniki z namenom sklepanja projektnih partnerstev in drugih poslovnih dogovorov ter vključevanja perspektivnih posameznikov v svoje delovno okolje.

Slovenski predstavniki niso sodelovali samo kot nastopajoči, ampak tudi kot organizatorji: Anton Gosar z Univerze na Primorskem je organiziral in sopedredoval sekciji *US and EU Borders in Comparison*, posvečeni političnim mejam, razlikovanjem mej glede na obliko in funkcijo ter primerjavi različnih vidikov političnih, gospodarskih in družbenih obmejnih in čezmejnih povezav. V sklopu te sekcije je nastopil Milan Bufon s predavanjem *Multicultural Regions and Contact Areas in the Context of European Integration*, ostali predavatelji na sekciji pa so bili Julian V. Minghi, Peter Jordan, Vera Pavlovich-Kochi in Boian Koulov.

Anton Gosar je sicer s svojim predavanjem *Managing EU's Southern Border: The Slovenia – Croatia Dispute*, v katerem se je osredotočil na problem Piranskega zaliva in razmejitev na Muri, nastopil v okviru sekcije *Construction of new security spaces II: Comparing U. S.-Mexican and European border regimes*, kjer so bili sicer predstavljeni štirje evropski primeri. Na sekciji, ki sta jo organizirali Vera Pavlakovich-Kochi iz Univerze v Arizoni in Doris Wastl-Walter iz bernske univerze, sta s predavanjem *Slovenian borders and the European integration: the case of Slovene Istria* nastopila tudi Simon Kerma in Janez Berdavs z Univerze na Primorskem. V svojem prispevku sta predstavila dosedanje učinke vstopa v Evropsko unijo na eni strani in vpliv spreminjajočega se mejnega režima z Italijo in s Hrvaško na območju Slovenske Istre ter posledično integracijo čezmejnega prostora na lokalni ravni.

Na sekciji *Glaciers in Mountain Environments: Processes and Impacts II* je nastopila Irena Mrak z Univerze v Ljubljani. V predavanju *Baltoro glacier – a victim of high mountain mass-tourism?* je na primeru ledenika Baltoro predstavila učinke masovnega alpinizma in trekinga na stanje ledenikov v Karakorumu, pri čemer je izhajala iz rezultatov testiranja kvalitete vzorcev vode odvzetih vzdolž ledenika. Med slovenskimi nastopajočimi na srečanju je bil tudi Miha Staut z Univerze na Primorskem, ki je v predavanju *Contextualizing the Idea of the 'Healthy Mediterranean' in Slovenia: Diverging Processes in Health Related Cultural Practices* predstavil svoje delo na področju povezovanja smrtnosti zaradi degenerativnih in neprenosljivih bolezni s percepcijo mediteranskosti v Sloveniji in vpliva mediteranskega življenjskega stila na zdravje prebivalstva.

Srečanje Zveze ameriških geografov nudi zaradi svoje velikosti in raznovrstne ponudbe tematskih sekcij resnično svež vpogled v aktualno dogajanje v geografski vedi, še posebej iz angleško govorečega sveta, vabljivo pa je tudi brskanje po novih izdajah znanstvenih založb. Od tematik, ki so prevladovala na srečanju, naj omenimo močno zastopanost zdravstvene, kulturne in politične geografije, veliko je bilo govora o globalnih in konkretnih lokalnih okoljskih problemih, Slovenija pa je bila predmet predstavitve tudi na eni izmed sekcij geografije vina. Močno sta bili na konferenci prisotni še področji geografskih informacijskih sistemov in daljinskega zaznavanja, medtem ko je prostorsko planiranje ostalo nekoliko v ozadju.

Janez Berdavs, Simon Kerma

7. Forum Alpinum: Razvoj pokrajine v gorskih regijah

Engelberg, Švica, 18.–21. 4. 2007

Sredi aprila je v švicarskem Engelbergu potekal že sedmi *Forum Alpinum*, ki je neformalno združenje in konferenca obenem. Njegovi začetki segajo v leto 1994, ko sta Švicarska akademija znanosti in Švicarska akademija humanističnih in družbenih znanosti povabili znanstvenike in déležnike iz vseh alpskih dežel na prvi *Forum Alpinum* v švicarski Disentis. Ideja, ki je usmerjala pobudnike, je bila povezati raziskovalce iz vseh alpskih dežel (mednarodni značaj) in različnih znanstvenih ved (interdisciplinarni značaj) z déležniki z različnih področij javnega življenja (transciplinarni značaj). Rezultat prvega srečanja je bil Akcijski plan za raziskave v Alpah. Začetna ideja je zaživela v treh različnih smereh:

V naslednjih letih je *Forum Alpinum* potekal vsake dve leti v različnih državah in se posvečal širokemu spektru znanstvenih in širših družbenih vsebin. V vseh državah članicah je spodbudil nacionalno sodelovanje na področju raziskav, povezanih z Alpami.

Mednarodno sodelovanje je vodilo v ustanovitev *International Scientific Committee on Research in the Alps* (ISCAR) 'Mednarodnega znanstvenega komiteja za raziskovanje v Alpah'. Leta 1999 so ISCAR-jevo konvencijo podpisale naslednje inštitucije: Avstrijska akademija znanosti z Dunaja, Univerzitetna in raziskovalna mreža iz Grenobla, Bavarska akademija znanosti iz Münchna, Nacionalni gorski inštitut iz Rima, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Švicarska akademija znanosti in Švicarska akademija humanističnih in družbenih znanosti iz Berna. Temeljni namen ISCAR-ja je spodbujati znanstveno raziskovanje Alp in ga vpeti v mednarodno raziskovanje gora; podpirati interdisciplinarno raziskovanje Alp in prenos znanja k odgovornim organom in splošni javnosti; zagotavljati

kontinuiteto in znanstveno odličnost in voditi znanstvene raziskave ter svetovati odgovornim ustanovam.

Ambiciozno zasnovan program se je uresničeval na sestankih *Forum Alpinum* v že omenjenem Disentisu (1994), Chamonixu (1996), Garmischu (1998), Bergamu (2000), Alpbachu (2002), Kranjski Gori (2004) in letos v Engelbergu, mestu na 1050 m nadmorske višine, ki je med slovenskimi ljubitelji smučarskih skokov zapisano z zlatimi črkami.

Štiridnevna srečanja se je udeležilo 230 znanstvenikov, politikov in déležnikov. Osrednja tema srečanja Razvoj pokrajine v gorskih regijah je bila povezana s švicarskim nacionalnim raziskovalnim programom Pokrajine in habitati v Alpah, ki je potekal med letoma 2001 in 2007; temeljni namen je bil njegova postavitve v širši evropski kontekst. Srečanje je bilo vsebinsko razdeljeno na štiri dele: vrednote in vrednotenje, procesi preoblikovanja, sodelovanje in odločanje pri upravljanju s pokrajino ter vloga pokrajine v spreminjajoči se družbi. Plenarne sekcije so dopolnile delavnici (13), predstavitve posterjev, projektni in programski sejmi (4), projekcije filmov in dve ekskurziji. Organizatorji so se izkazali z vsebino in organizacijo. Tudi družabni program je bil po švicarsko popoln: vožnja s panoramsko vrtljivo gondolo, aperitiv na terasi restavracije na 3020 m visokem Titlisu ob pogledu na okoliške vršace, ki jih je zlatilo pozno popoldansko sonce in izbrana večerja z glasbo. Vsi smo si bili edini: še naprej je treba spodbujati tovrstno sodelovanje, ki lahko gore in celotno alpsko območje ubrani pred nezaželenimi spremembami.

Forum Alpinum je poskušal najti odgovor na vprašanje, kakšne bodo in kakšne bi morale biti gorske pokrajine v prihodnosti? Ali imamo dovolj manevrskega prostora (odprtih opcij) za odločanje in upravljanje z razvojem pokrajin? V prihodnje namerava *Forum Alpinum* izdelati stališča za nadaljnje raziskave o pokrajini in za vodenje oziroma nadzor spreminjanja pokrajine. Ta splošna tema se boči nad znanostmi, gospodarstvom in družbenimi vedami, pne se nad znanostjo in družbami, pne se nad preteklostjo in prihodnostjo, kot tudi nad kulturo in umetnostjo.

Forum Alpinum enakopravno vključuje vse sodelujoče države, zato se plenarni del prevaja v vse alpske jezike, tudi slovenščino. Žal je bila slovenska udeležba slaba. Poleg treh sodelavcev Urbanističnega inštituta Republike Slovenije in zamejskega Slovenca Igorja Jelena z Univerze v Trstu smo bili v Engelbergu še Matej Gabrovec, Franci Petek in Mimi Urbanc z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Odzvali smo se povabilu organizatorja, naj pripravimo delavnico na temo sprememb rabe tal. Tako smo skupaj s Jacekom Kozakom iz Poljske oblikovali delavnico z naslovom *Land-use changes in the Carpathians and in the Alps*, kjer smo se osredotočili na primerjavo med obema gorskima verigama, na razumevanje sprememb, zgodovinske okoliščine in možne scenarije prihodnjega razvoja. Slovenski del ekipe je predstavil planinsko pašništvo pri nas, kot testno območje je prikazal planino Velika planina in rezultate Delphi analize, ki je zajela pašne upravičence omenjene planine.

Avtorica tega zapisa je sodelovala še na sejmu projektov, v okviru katerega je predstavila mednarodni INTERREG IIIB projekt DIAMONT s posebnim poudarkom na delovnem paketu 10, ki je v pristojnosti Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Pred kratkim je izšel zbornik, ki je dostopen na: <http://epub.oeaw.ac.at/?arp=0x0016f3a1>.

Naslednji *Forum Alpinum* bo sestavni del Alpskega tedna (razširjena oblika Foruma), ki bo od 11. do 14. junija 2008 v L'Argentière-la Bessée na skrajnem jugozahodu Francije. Osrednja tema bodo inovacijski procesi v Alpah. Na svidenje do takrat.

Mimi Urbanc

